

Διημερίδα Μελέτης
Η αρχιτεκτονική και το ζήτημα της ένταξης,

Παρασκευή και Σάββατο 13 και 14 Οκτωβρίου 2017
στο Μουσείο Μπενάκη οδού Πειραιώς.

Οργάνωση Ελληνικό Ινστιτούτο Αρχιτεκτονικής

Οργανωτική επιτροπή της διημερίδας:

Ανδρέας Γιακουμακάτος,
Σταύρος Γυφτόπουλος,
Άρης Ζαμπίκος,
Αλέξανδρος Ζώμας,
Αγνή Κουβελά,
Τάσος Κωτσιόπουλος,
Σοφία Τσιράκη.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

10:00 Υποδοχή, Χαιρετισμοί

10.30-12.30 **Θεωρητικές ψηλαφήσεις του ζητήματος της ένταξης**
Συντονιστής: Ηλίας Κωνσταντόπουλος

Κώστας Μανωλίδης, *Η υποδήλωση της υλικής φθοράς ως εργαλείο ένταξης*
Δρ. Στέλλα Π. Πιερή, Πιέρος Πιερής, *Ένταξη στην ορατή και αόρατη πόλη*
Χαρά Μαντοπούλου, *Δίλημμα: Είναι ή φαίνεται εν-τάξει;*
Αλκιβιάδης Πυλιώτης, Ευάγγελος Φώκιαλης, *Το παράδοξο της ένταξης*
Ιωσήφ Δακορώνιας – Μαρίνα, *Η (αυτ)απάτη της ένταξης: από τον κριτικό στον κρατικό τοπικισμό*
Θανάσης Μάνης, *As found: Μια διέξοδος από την τυραννία της αναζήτησης σχεδιαστικής ταυτότητας*
Νίκος Σκουτέλης, *Μάτια που δεν βλέπουν*

12:30-12:45 Διάλειμμα

12:45-14.45 **Υφιστάμενα κελύφη και νέος σχεδιασμός**
Συντονίστρια: Αγνή Κουβελά

Τάσος Τανούλας, *Ζητήματα συντήρησης – αναστήλωσης παλαιών οικοδομημάτων και ένταξης νέων σε ιστορικά οικοδομικά σύνολα*
Γεώργιος Γιαννίτσαρης, *Η αρχιτεκτονική και το ζήτημα της ένταξης*
Ευάγγελος Βαλτικός, *Μνήμη και Λίθοι: Το τοπίο φορέας πολιτισμού*
Χρήστος Τέσσας, *Εγκλωβισμένοι στον νεωτερισμό: προβληματισμοί και προτάσεις για την ένταξη του κτιριακού αποθέματος*
Μαριάννα Ξυγκά, *Ένταξη πανεπιστημιακής λειτουργίας σε υφιστάμενα κελύφη*
Ερατώ Κουτσουδάκη Γερολύμπου, *Σκέψεις γύρω από την έννοια της ένταξης στον εκθεσιακό σχεδιασμό: το παράδειγμα του Βιομηχανικού Μουσείου Φωταερίου*

14:45-15:15 Συζήτηση

15:15-16:00 Διάλειμμα

16.00-18.00 **Η ταυτότητα του περιβάλλοντος ως σχεδιαστική προϋπόθεση**
Συντονιστής: Άρης Ζαμπίκος

Κώστας Μωραΐτης, *Τοπίο ένταξης: φυσικό, πολιτισμικό, πολιτικό;*
Κωνσταντίνα Δεμίρη, Έλενα Κωνσταντινίδου, Μανώλης Μικράκης, *Σχεδιάζοντας τη μνήμη της πόλης: Από τη συνύπαρξη στη συμβίωση*
Fabiano Micocci, *Continuity in the field: reassembling fragments*
Ασπασία Κουζούπη, *Παλίμψηστα υποδομών ως χωροχρονικοί κόμβοι*
Χρυσόστομος Θεοδωρόπουλος, *Από το ζήτημα της ένταξης στη δύναμη της γειτονιάς: Η Jane Jacobs και τα κοινοτικά συμβούλια (community boards) στο ιστορικό κέντρο της Νέας Υόρκης.*
Νίκη Εφραιμίδου, Σοφία Λούσα, *Ετ_ε-αι_ροτοπίες: η ύπαρξη οίκων ανοχής σε μια κεντρική αστική περιοχή ιστορικού χαρακτήρα*
Αντώνης Νουκάκης, *Πρόθεση και διαδικασία: παράμετροι ως προϋποθέσεις ερμηνείας του αυθεντικού*

18:00-18:30 Διάλειμμα

18.30-20.15 Τόποι, συνθήκες, συσχετίσεις
Συντονιστής: Αλέξανδρος Ζώμας

Γιάννης Κίζης, Έντεχνο «ιδίωμα» σε «παραδοσιακό» οικισμό
Πένυ Παπαργυροπούλου, Ένταξη στο τοπίο της Αίγινας: σύγχρονες κατοικίες σε περιβάλλον αντιθέσεων
Μιχαήλ Ξηρόκωστας, Ελένη Παπαγεωργίου, ΑΝΑ_ΒΙΩ_ΤΟΠΟΣ – ο οικισμός ως ζωντανός οργανισμός
Σοφία Τσιράκη, 4+1 αρχιτεκτονικές συσχετίσεις
Σταύρος Γυφτόπουλος, Επανερμηνεία της ταυτότητας του τόπου
Αναστάσιος Κωτσιόπουλος, Εντατικές συνθήκες

20:15-21:00 Συζήτηση

ΣΑΒΒΑΤΟ 14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

10.00-12.00 Έντεχνο ιδίωμα και ενότητα του παραδοσιακού
Συντονιστής: Σταύρος Γυφτόπουλος

Σωτηρία Αλεξιάδου, Χριστίνα Μπατσούκα, Ζητήματα ένταξης στη σύγχρονη εικόνα του παραδοσιακού περιβάλλοντος μιας ενεργού πόλης. Η περίπτωση της Καστοριάς
Μανώλης Ηλιάκης, Η «διατοπικότητα» ως ερμηνεία του τόπου
Δήμητρα Σ. Νικολάου, Η διαφάνεια και το πορώδες
Νίκος Βρατσάνος, Το «Ξενία» της Άνδρου ή οι ατυχίες της αρετής
Αριστοτέλης Δημητρακόπουλος, Το διατεταγμένα «ανένταχτο» Μοντέρνο: Αυταπάτες περί συγκείμενου, ή το άστυ ως αντι-κείμενο του Μοντέρνου
Κωσταντής Κίζης, Η ανένταχτη οικουμενικότητα του τόπου
Μαρία Δούση, Μιχάλης Νομικός, Σοφοκλής Κωτσόπουλος, Ιστορικοί τόποι και σύγχρονες αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις: η περίπτωση της Άνω Πόλης Θεσσαλονίκης.

12:00-12:15 Διάλειμμα

12.30-14.30 Παράδοση, θεσμοί και προστασία
Συντονιστής: Ανδρέας Γιακουμακάτος

Ελένη Μαϊστρου, Μορφολογικοί κανόνες και παρεξηγήσεις της προστασίας
Ευάγγελος Λυρούδιας, Ένταξη στον ιστορικό χώρο: αλήθειες, ψεύδη και υπερβολές- παιδεία και νομοθεσία
Ράνια Κλουτσινιώτη, Οι όροι και περιορισμοί στη δόμηση και το αίτημα της ένταξης
Ιωάννης Χ. Καρύδας, Οι «βιώσιμες αναπλάσεις» της ελληνικής αυτοδιοίκησης
Μαρία-Μυρτώ Παινέση, "Ανάβατος Χίου: Το εύρος προστασίας ενός "νεκρού" οικισμού"
Βασίλης Κ. Δωροβίνης, Με ρεαλισμό για την ελλαδική πραγματικότητα
Έρση Φιλιππούλου, Ο αρχιτεκτονικός έλεγχος του ελληνικού αστικού τοπίου: πολιτικές, αντιφάσεις και στρεβλώσεις

14:30-15:15 Συζήτηση

15:15-16:00 Διάλειμμα

16.00-18.00 Χώροι της μνήμης και έντεχνο ιδίωμα
Συντονίστρια: Σοφία Τσιράκη

Μπούκη Μπαμπάλου – Νουκάκη, *Το ζήτημα της ένταξης στο έργο του Alvaro Siza*
Νίκος Καλογήρου, *Η ένταξη στον τόπο και το περιβάλλον: από τον κτιριακό τοπικισμό στη βιώσιμη και υπεύθυνη αρχιτεκτονική*
Αγνή Κουβελά, Ρίβα Λάββα, *Η ένταξη ως μέρος του Όλου: η περίπτωση της Σαντορίνης*
Αλέξανδρος Κιτρινιάρης, *Η συνθήκη της ατελούς γραφής: προς μια αναπαραγωγική διαδικασία σχεδιασμού*
Γιάννης Γιαννούτσος, *Η εγλείστρα του σπηλαιίου Βαρασόβα: η συνθήκη της απομόνωσης*
Γεώργιος Κ. Δημόπουλος, *Η ένταξη νέων αρχιτεκτονικών δημιουργιών στο αστικό περιβάλλον ως πολιτιστικό και ιδεολογικό ζήτημα*
Αναστασία Παπαδοπούλου, Βανέσσα Τσακαλίδου, *Σιωπή μέσα στον ΘΟΡΥΒΟ*

18:00-18:30 Διάλειμμα

18.30-20.15 Οικουμενικότητα της ένταξης ως ζητήματος σύνθεσης
Συντονιστής: Αναστάσιος Κωτσιόπουλος

Δημήτρης Αντωνακάκης, *Ανάπλαση και ένταξη: διάλογος για τη συνύπαρξη ή ανταγωνισμός;*
Θοδωρής Χαλβατζόγλου, *Η τυραννία του αποθέματος*
Αλέξανδρος Ζώμας, *Ιδεατές κατασκευές ένταξης στο σύγχρονο αττικό τοπίο*
Χαρά Χαρατσάρη, *Η οικουμενικότητα της ένταξης ως ζητήματος σύνθεσης*
Βαγγέλης Στυλιανίδης, *Προσδιορισμοί του εκάστοτε περιβάλλοντος, εντός του οποίου πραγματοποιείται το αρχιτεκτονικό έργο*
Ανδρέας Γιακουμακάτος, *Το ζήτημα της κλίμακας της νέας αρχιτεκτονικής στα ελληνικά αστικά κέντρα*

20:15-21:00 Συζήτηση